

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

София, 9 юли 1981 година

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

ДНЕВЕН РЕД	4 стр.
ПРИСЪСТВУВАЩИ	5
ОТКРИВАНЕ	
предс. Дико Фучеджиев	6
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА "ЗИДАРИ"	8
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА "СПОМЕНЪТ"	9
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА "КОТКА ВЪРХУ ГОРЕЩ ЛАМАРИНЕН ПОКРИВ"	9
ОБЯСНЕНИЯ НА РЕЖИСЬОРИТЕ-ПОСТАНОВЧИЦИ	
Валентин Цанков	11
Леон Даниел	14
Енчо Халачев	15
ИЗКАЗВАНИЯ	
Юлиян Вучков	16
Сава Хашъмов	18
Чавдар Добрев	19
Георги Саев	25
Стефан Данаилов	26
Рачко Ябанджиев	30
Георги Черкелов	30
Кирил Кавадарков	31
Банчо Банов	32
предс. Чавдар Добрев	33
Антония Каракостова	34
Леон Даниел	36
Николина Лекова	38
Емил Стефанов	38
Васил Стойчев	40
Михаил Петров	43

Таня Масалитинова

44

ЗАКРИВАНЕ

предс. Чавдар Добрев

45

4

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

Стенографски протокол

София, 9 юли 1981 година

/Открито в 14.10 часа/

- о -

Д Н Е В Е Н Р Е Д

1. Обсъждане на предложението за разпределение на пиесите "Зидари" от Петко Тодоров, "Споменът" от Алексей Арбузов и "Котка върху горещ ламаринен покрив" от Тенеси Уилямс.

- о -

ПРИСЪСТВУВАТ:

Дико Фучеджиев
Кирил Неделчев
Чавдар Добрев
Георги Саев
Сава Хашъмов
Антония Каракостова
Рачко Ябанджиев
Георги Черкелов
Банчо Банов
Михаил Петров
Юлиан Вучков
Енчо Халачев
Крикор Азарян
Николина Лекова
Васил Стойчев
Валентин Цанков
Стефан Данаилов
Леон Даниел
Емил Стойчев
Кирил Кавадарков

ОТСЪСТВУВАТ:

Филип Филипов
Ванча Дойчева - по уважителни причини
Иванка Димитрова
Славка Славова
Крум Табаков - по уважителни причини

О Т К Р И В А Н Е

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Откривам заседанието на художествения съвет.

Искам да дам някои пояснения. Желанието на ръководството на театъра е да се готвят три постановки паралелно. Какво значи паралелно? Със застъпване от около един месец да излиза премиера. На 26 ноември да излезе премиерата на "Зидари", на 28 или 29 декември да излезе премиерата на "Споменът" на Арбузов и на 15 февруари да излезе премиерата на "Котка върху горещ ламаринен покрив".

След като излезе премиерата на "Котка върху горещ ламаринен покрив", на 15 февруари Крикор Азарян слиза на сцената с "Януари". Т.е. до края на март ние можем да направим четири постановки, за да можем след това да се подготвим за Георги Димитров. Трябва да правим на нашата сцена постановка за годишнината от рождението на Георги Димитров.

Желанието ни се определя от това, че се създава един добър ритъм на работа, включват се значително повече хора в работата, ще се осъществят повече постановки, което ще ни даде възможност да обновим нашия репертоар, което не е без значение, като имате пред вид един известен отлив на публика от нашите театри, особено през по-хубавото време. Това е проблем, който вече съществува и с който ние също така ще трябва да се съобразяваме. Колкото и да ни е мъчно, ние ще произвеждаме, поради това, че трупата ни е голяма - 80 души, повече постановки и ще ги сваляме по-бързо, за да можем и да обновяваме репертоара, и да вкарваме повече хора в игра, в оборот.

Това е единственото решение на въпроса.

Намерението и желанието на ръководството на театъра е благородно. Иначе аз съм съгласен да правим постановките една по една, както се е работило. На 26 ноември ще излезе "Зидари", ще започне втората, тя ще излезе и ще почне третата. Защото някои мнения са, че при такъв начин на работа могат да се правят повече дубльорства, изобщо да се използват повече специфичните възможности на актьорите, което също има резон и аз съм готов за това. Този цикъл, който ние предлагаме, създава едно доста сериозно напрежение специално тука за нас. Иначе ще си работим по-спокойно и няма да бъдем толкова напрегнати.

Поканили сме за режисьор-постановчик на "Зидари" засл. арт. Венелин Цанков от театър "София", за постановчик на "Спомен от Арбузов" - засл. артист Леон Даниел от театър "София".

Може би ще ви направи впечатление, че съветската постановка не беше в нашия репертоар. Тя е включена отскоро. Одобрено е от Комитета за култура включването ѝ. Смятаме, че е особено целесъобразно да защитим на нашата сцена една съвременна съветска пиеса, защото фактически ние освен с "Последен срок" на Распутин друго съвременно съветско заглавие нямаме. Имаме "Протокол на едно заседание", което в същност замразяваме. Имаме и указания за това, аз като директор имам указания за това. Смятаме за целесъобразно да включим "Споменът" на Арбузов.

Знаете, че имаше тука други заглавия - "Юлий Цезар" и т.н., които елиминирахме по тази причина.

Заглавието "Котка върху горещ ламаринен покрив" при нас е старо, известно е, даже пиесата беше дадена на художествения съвет навремето, той бе запознат с нея. Ние направихме всичко възможно членовете на художествения съвет да прочетат съветската пиеса.

Произведението "Зидари" от нашата класика познавате.

ЮЛИАН ВУЧКОВ: Никой от външните не я е чел.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ти познаваш драматургията на Арбузов.

Сега ще ви прочета предложенията на режисьорите.

Другари, искам да обърна предварително внимание на следното. Става една засечка между "Споменът" и "Котка върху горещ ламаринен покрив". Тази засечка се съдържа в личността на Юри Ангелов, който ни затрудни отчасти в заседанието. Имаше различни предложения; сега да не обсъждаме разпределенията и т.н. Но аз сметнах за целесъобразно все пак да ви запозная с тези проекти. Може би тука ще се даде някаква идея. Разбира се ние разполагаме с време до есента да помислим. Направена беше бележка, че може да се предложат допълнително някои дубльорства, което също може да се има пред вид.

И така минавам към четене на предложенията.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА "ЗИДАРИ"

Дядо Милко - старейшина - Георги Раданов

Брайно - главен майстор - Рачко Ябанджиев

Дончо - зидар - Антон Радичев

Христо - зидар - Стефан Данаилов

Драган - майстор - Мариус Донкин

Михо - зидар - Антон Карастоянов

Иван - зидар - Кирил Кавадарков

Стойко - зидар - Емил Стефанов

Георги - зидар - Венелин Пехливанов

Петко - момък - Михаил Петров

Сотир - момък - Николай Николаев

Злати - момък - Константин Цанев
Рада - мома - Красимира Петрова
Милена - мома - Меглена Димитрова
Яна - мома - Галина Ганчева

Това е предложението на др. Вили Цанков, съгласувано раз-
бира се с мене и с главния драматург.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА "СПОМЕНЪТ"

София Василиевна - Славка Славова, Николина Лекова
Турковски - Любомир Кабакчиев, Васил Стойчев
Любов Георгиевна - Мария Стефанова
Кира - Камелия Недкова
Денис Леонидович - Юри Ангелов
Асенка - Добринка Станкова
Женя - Ванча Дойчева
Щурочка - Таня Масалитинова

Пъстро облечената, която свири на китара и пее - Виолета
Минкова

Съгласно предварителната разстановка, която правихме,
искам и с това да ви запозная, начало на репетициите за "Зида-
ри" - 24 септември, премиера на 26 ноември.

За "Споменът" начало на репетиции 6 октомври, премиера
на 28 или 29 декември.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА "КОТКА ВЪРХУ ГОРЕЩ ЛАМАРИНЕН ПОКРИВ"

Маргарет - Виолета Гиндева
Бриг - Юри Ангелов

Старият - Стефан Гецов

Старата - Маргарита Дупаринова, Виолета Бахчеванова

Меги - Жоржета Чакърва

Колпър - Сава Хашъмов

Преподобният отец - Иван Тонев

Докторът - Георги Гайтаников

Начало на репетиции - 15 ноември 1981 година, премиера -
на 17 февруари 1982 година.

Другари, това са предложенията на нашите режисьори. Ако
ние успеем да осъществим тази програма до 17 февруари, както е
отбелязано, даже да кажем 20 февруари, вие знаете, че това е едва
половината на сезона, от там нататък имаме март, април, май,
юни, имаме възможност да реализираме и други неща. Освен това ту
ка сега ще правим и постановки за камерната сцена паралелно с
някои от тези работи.

Желанието ни е да намерим модус за решаването на този
проблем, който тука ни затрудни, за да можем да излезем от него.
Пак трябва да кажа, че това е известно напрежение за ръководство
то на театъра, защото програмата не е лека, трудна е. Трябва да
ви кажа, че за мене лично това не е много изгодно - едно такова
паралелно правене на трите постановки, но аз искам да се съобра-
зя тука с интереса на театъра и смятам, че това е резонно и мо-
жем да го направим.

Апелирам към вас да си кажете мнението, да изкажете съ-
ображенията си, както се полага, сериозни, какво вие мислите,
за да можем да вземем най-доброто решение.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Ако може да прочетете още веднъж разпреде-
лението.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, ще ви го прочита. /Прочита

още веднъж разпределението за трите пиеси/

Другари, работите са направени така, че Вили Цанков трябва да започне пръв. Комбинация на пиесите трудно става. По репертоарни съображения, аз също имам известни съображения и още в началото заявих, че държа първи да излязат "Зидари" и "Споменът" на Арбузов.

Имате думата.

ГЕОРГИ ЧЕРКЕЛОВ: "Януари"?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: "Януари" по-късно.

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Може би преди това режисьорите биха дали някои пояснения.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, може би преди това режисьорите ще дадат някои обяснения.

Др. Вили Цанков, по реда на пиесите.

ОБЯСНЕНИЯ НА РЕЖИСЬОРИТЕ

ВИЛИ ЦАНКОВ: Трябва да кажа, че трябва да се има предвид един вариант, в който някои сцени от пиесата ще отпаднат. Спектакълът трябва да се играе без антракт и трябва да е дълъг два часа, т.е. така се получава, като отпаднат някои битови сцени, което е моето отношение към Петко Тодоров и моят опит.

Петко Тодоров за мене е писателят, който ми дава най-добра информация за духовния и социалния живот на българите през турско и рано след Освобождението и всички аналогии, които следват от там за нашата душевна действителност сега.

Специално в тази пиеса става дума за напъна на българщината, при която, поставена в тежък момент, стои въпросът да бъде или да не бъде.

От всичкото това, което казвам до тука, разбирате, че

аз държа на драматичната страна на пиесата, съвсем не на битовата, с което на пръв поглед, когато се чете пиесата, на човек му прави впечатление, че тя е изпълнена - с битов елемент. Аз обаче мисля, че всичкото това може да бъде турено на заден план, да се даде ход на драматургията и на мислителя, философа Петко Тодоров, който в много извисени форми в тази пиеса, в извисено съдържание засяга един болезнен и трагичен момент - разбирателството, сговорчивостта в българския дух, в живота на българина, критичния момент, който произтича от това, колебанията, решенията, съдбата и т.н.

Това е с две-три думи съдържанието на това, което аз искам да правя.

Пак повтарям - това, което искам да правя, е драматизмът на пиесата, който съществува съвсем солидно вътре. Може би някой мисли, че те непрекъснато все по един и същи начин се карат и няма последователно развитие в нещата, докато аз намирам, че там съществуват около 20 различни откъса, в които варира конфликтът по различен повод, на различни теми. Въобще има около 20 сцени с различен цвят.

Така че това, което съм чувал от някои, че те само се карат и все се карат - за мене това е наивно виждане. В това каране проличават така да се каже много белези, български белези на нашата душевност, как тя се е формирала, защо така се е формирала и защо ние сега в известни отношения сме такива, каквито сме.

Пиесата трябва да има трагично звучене, въпреки че свършва трагично, тя си има своя исторически оптимизъм. В края на краищата, въпреки всичко, черквата е построена. Да кажа нещо конкретно.

Всичко това, което казвам, дава възможност да разберете.

че актьорите, които трябва да изпълняват тези роли, нямам за цел да представят потури и елеци на сцената, нито интонации на български селски говор, а осъществяването непрекъснато на една силна драматична линия, която според мене съществува вътре много определено от първия до последния момент.

Мисля, че е неоснователно да взема сега да кажа на всеки по отделно, но ако желаете, бих могъл да кажа защо така се спорам на тези актьори.

Но щом като трябва, трябва.

Първенецът на селото дядо Милко това е един човек, който в тази ситуация така да се каже представлява властта без да има никаква власт, т.е. само по морална линия ако нещо може да има някакъв авторитет и някаква власт, това е единственото, което има, тъй като турската власт не съществува при тях като позитивна власт, а това е вражеска власт в тяхното съзнание, отречена от тях. Човек, който се мъчи непрекъснато да създаде някакъв дух и да поведе нещата към някакво разбирателство.

Втората роля - на майстора Браино, главния майстор, който за разлика от другите зидари има известно самочувствие на бих казал условно художник, на човек на изкуството, който не може да се вplete, да слезе долу до всичките тези дразги именно от това самочувствие. Той стига до трагичен момент, когато един не може да слезе до тези дразги и друго - не може да преживее тези дразги и се отказва така да се каже от борбата.

От там нататък следват Иван - човек, който доста здраво държи нещата.

Една група от Михо, Стойко и Герги, силно колебаещи се.

Така да се каже централна фигура вътре в зидарите това е Драган - човек неудачник, ерген, най-възрастен от всички, фанатик, който довежда до жестоката история, за да се получи някак-

во разбирателство, път и перспектива, да се убие човек, за да тръгнат нещата, за да бъдат свързани с кървава жертва.

Що се отнася до двамата главни герои, които уж са главни но аз не намирам, че има някой главен в тази пиеса, те са всички съвършено равностойни, двамата млади зидари Дончо и Христо, тук от автора са сложени така да се каже социалните полюси на някакв условно дворянство, благородство в Дончо и така да се каже плебейското начало в Христо. Този Христо, който има така да се каже повече замах в живота и повече склонност към мащаб, надхвърлил с мечтите си и с дръзновенията си останалите хора и на село, и на групата от зидарите.

Следва така да се каже третата категория - това са ергените, момците, които тръгват да се бият. Разбира се това е така да се каже буйната кръв на селото, дръзновението на селото. От тях най-много изпъква Петко, който остава сакат от цялата история.

Що се отнася до главната героиня, пак казвам в кавички главна героиня, защото съвсем не може да бъде така наречена, същество красиво, дръзко, което трябва да ни стане тъжно и жално, когато умре. заради своите достойнства и тъй като се иска по логиката, която е вложена в смисъла на жертвата, това да бъде най-скъпото, най-красивото, най-ценното, тогава именно може да стане работата. Ако човек се откаже за своето творение от най-скъпото, което има, тогава може да стане работата.

Това е, което мога да кажа засега за персонажа.

ЛЕОН ДАНИЕЛ: Аз не виждам какво особено трябва да кажа предварително за едно от последните произведения на този автор. Един негов особен собствен жанр, един магичен реализъм или фантастичен реализъм или как ще го наречем.

Пиесата е интересна за мене и трудна за чоплене, защото

предлага едни уж стари средства, видяни по съвсем модерен начин. според мене.

Мъчнотиите около разпределението ме съпровождаха от момента, в който се срещнах с ръководството на театъра не защото мъчно се разпределя, а защото трябва да се разпределят три пиеси. В началото бяха две, а след това станаха три едновременно. И особено около младите жени доста промени претърпя цялата работа. Биха могли да играят и други и т.н., обаче в края на краищата се стигна до едно единно мнение освен в областта на младата мъжка роля - Юри Ангелов, който засега е един, не можем да намерим друго разрешение.

Това имам да кажа аз.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Пиесата "Котка върху горещ ламаринен покрив" в същност познаваме всички. Др. Фучеджиев каза - тя беше предмет на обсъждане пред нашия художествен съвет и беше преди една година пред започване на работа върху нея. Всички я познавате, за да има нужда да говоря за нея, обсъждали сме я, затова няма да се спра, а ще се спра около главната мъчнотия по разпределението.

Искам тука да кажа във връзка с това, че аз направих също много промени, съобразявайки се именно с предните две пиеси - "Зидари" и "Споменът". За споменатото лице, за което става дума Юри Ангелов, аз имах пред вид и миналия път още, когато пиесата трябваше да се постави, Стефан Данаилов, но тъй като се оказа, че той трябва да бъде в разпределението на "Зидари", помислих за втори изпълнител, без да знам, че Леон вече го е ангажирал. Така че аз съм мислил върху двама души в момента за изпълнението на тази роля. Тя при мене е централна, решаваща роля, роля, която носи проблема на пиесата за истината и за лъжата в живота на човека. След едно по-обстойно обмисляне, след като разбрах, че

Стефан Данаилов не може да участвува, аз се спрях на Юри Ангелов. Затова, след като днес разбрах, че той е ангажиран в "Споменът", нещата стигнаха до тази точка, която все още не е разрешена.

Това е, което имам да кажа.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Имате думата.

ИЗКАЗВАНИЯ

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Аз взимам думата, като съзнавам безсмислицата на моето изказване, защото знам, че всички художествени съвети в българския театър са формални и безпредметни, не достигат до никъде. Всички си правят каквото искат и никакво значение няма какво ще кажеш. Но просто все пак нека да кажа за забавление. /Веселост/ В момента ще бъде само забавленческо. Друг ефект то няма да има. /Веселост/

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Дай боже. /Веселост/

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Вече виждам, че се разсмяха всички, виждайки каква е истината.

Трябва да кажа, че абсолютно не ме респектират тези разпределения! Абсолютно! Напълно неубедително! Напълно! Тук-там има някои попадения, но това са едни много разнородни състави, много разнотипни групи като методология, като стил на игра, като начин на изпълнение, актьори просто с несъвместими дадености и индивидуалности. Тука има стилистика на спектакъла, има стилистика на автора, има жанрова характеристика на авторите, има жанрова характеристика на произведенията. Излишно. Има го списъка, ето го, огледайте го и ще видите как са събрани артистите. Те всички са много добри, но тука става дума за едно пасване, което е изключително важно за такива сложни драматургични произведения

и на пиеси, в които може да играят актьори със съвсем различна стилистика, със съвсем друга творческа нагласа. Дори това би било качество, някаква еkleктика да се постигне и т.н.

Но в такива сложни като "Котката" и "Зидари" например да си позволиш да сложиш толкова разностилни творци, изобщо няма да го коментирам по отделно, защото няма да съм аз този, който ще се натопавям конкретно сега да говоря, след това да се отиде и да се каже на артистите.

~~ВАСИЛИН~~ ЦАНКОВ: Няма да загазиш, не си режисьор.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Не, но просто ви казвам, че това са едни разностилни. Слушах тука с голям интерес решението на др. Цанков същото мисля и аз за "Зидари", точно така, няма смисъл иначе да се поставя. Не виждам как ще го реализира с всички от тези актьори, с част от тях само ще го направиш. Разбирам, че режисьорът има изключително голяма роля в това отношение да обедини. Това е една от задачите му, азбучните, те се знаят от първи курс още - че трябва да бъдат подчинени на един стил тези актьори, но има граници на това подчинение. Има неща, от които вече режисьорските възможности, дори да са свръхестествени, приключват и започват възможностите на актьорите.

Това мога да ви кажа - че напълно разностилни актьорски състави.

Друг е въпросът, ако вие бихте искали да дадете две решения на тези пиеси чрез два състава да речем. Да направите един тип първия състав спектакъл и по-друг, по-различен тип втория състав да речем. Тука има хора от съвсем битов тип и в двете разпределения, актьори битово-комедийни, битово-характерни, с една характерност, от която те не могат да избягат. Ти търсиш трагика, а аз не виждам каква трагика ще постигнат тука една трета от артистите, твърде са далече от нея, бидейки големи ар-

тисти, казвам, но това е друг въпрос. Ние говорим за "Зидари".

Същото нещо се отнася и за "Котката". Не знам защо и в "Зидари", и в "Котката" не участвуват такива блестящи актьори, които биха се вързали с тези пиеси, като Кондов и Чапразов. Учудвам се, че ги няма вътре и в "Зидари", и в "Котката", които лягат дето се казва като ръкавица на ръка в тези пиеси и на решението, което например ти спомена тука /Цанков/.

Но пак казвам, че съзнавам безсмислието на моето изказване, а така само го подхвърлям между другото.

За Арбузов не мога да говоря, защото не съм чел пиесата. Надявам се, че не е толкова сантиментална като другите. Той е един автор, Леоне, който вече се е изчерпил и не е интересен на хората. Да се надяваме, че ^втази пиеса не е така. Понеже тука ставаше дума за други съветски заглавия, по-интересни, дори Чавдар подкрепи мисля много убедено, но в края на краищата не може и той човекът и да иска да се наложи във всички случаи поне.

Това са ми моите бележки.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг кой иска думата, след като Юлиан ни накълца на ситно. /Веселост/

САВА ХАШЬМОВ: При това положение, щом като се мълчи, няма нужда и да се говори повече. И без това тука няма жени и без това жените довечера на репетицията нас ще ни накълцат, че сме събрани тука само мъже, които не са мислили за жените. Но вън от това пък, както каза Юлиан, че не е смешно, мисля, че първо имаме двама гости режисьори, които си правят разпределенията така, както те смятат...

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Защо, да не би нашият да го прави не така, както той смята! Не разбирам уточнението.

САВА ХАШЬМОВ: Искам да кажа, първо, че тези хора са наши гости и ние трябва да уважаваме техните желания и мнения по въп-

роса за състава, който те желаят да изберат. Това говоря в отговор на Юлиан Вучков.

ЮЛИАН ВУЧКОВ: Не е задоволителен този отговор, но нищо. Той е абстрактен отговор.

САВА ХАШЬМОВ: Който е съвсем абстрактен, щом като не познаваш една от пиесите.

ЮЛИАН ВУЧКОВ: Аз говоря за двете пиеси.

САВА ХАШЬМОВ: И общо взето смятам, че ако няма изказвания, трябва да приключим.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ами ако няма...

Кой друг иска думата?

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Аз искам да се изкажа първо по въпроса за репертоарния облик. На мене ми се струва, че ^{се предлага} в нашия репертоар ~~става дума за едно произведение, което в същност като "Зидари"~~ ^{което означава} ~~досега в доста условен план може да се говори, особено през последните години, за неговото истинско~~ ^{то си} ~~разкриване в един съвременен аспект. Става дума за една от най-сериозните творби на нашата национална драматургия.~~

Когато говорим за Вили Цанков, ние ~~общо взето~~ ^и ~~имаме~~ ^{ня} ~~няква предварителна гаранция, че~~ ^и ~~едни от неговите най-успешни постановки това са работите му върху "Майстори" на Рачо Стоянов и пиесата на Петко Тодоров "Първите". Той продължава своите усилия~~ ^и ~~така да се каже да разкрива корените на нашата народна психология, на~~ ^и ~~климата в онези времена, да очертава достойнствата и слабостите~~ ^и ~~разбира се на нашия национален дух. Досега той е имал~~ ^и ~~успехи и~~ ^и ~~се надяваме, че с нашите актьори, с оглед разбира се на~~ ^и ~~неговите предпочитания, ще може да защити своята концепция.~~ ^и ^{та си}

~~Ако ние се доверяваме на всичко онова, което той досега е вършил, да смятаме, че той е навлязъл в темата, познава~~ ^и ~~нашата~~ ^и ~~та труппа. Предварителна гаранция аз не мога да кажа дали има~~ ^и ^{то е изключително важно да}

еклектика в състава, ^{не могат да се изкажат — по-скоро за} тъй като става въпрос за ^{театрала ще бъде} едни подробности ^{аванс} в режисьорската концепция вече, които могат да бъдат защитени.

Следователно може би ^{близ} крайният резултат най-добре ще засвидетелствува дали сме ^{Ако някога следва, че} прави или не прави.

Разбира се струва ми се, че е по-добре, ако той е събрал ^{с изключ} особено с двама-трима актьори, ^{нака} да им каже имената и наистина да помисли. Аз смятам, че ^{една такава напътна линия} всички ние също бихме могли да помислим, ^{да останем без избух} ако става въпрос за едни такива сериозни бележки в неговото предварително насочване към дадени актьори.

Втората българска пиеса в нашия репертоар ^{и това е} това е "Януари на Радичков. Няма защо да я защитавам. Това е ^{пиесата} пиеса, която доказва своето трайно присъствие в новата ни драматургия. Интересно е вече при ^а един нов поглед на един нов режисьор, който успешно я поставил на пазарджиска сцена, да се види ^{нейната идея} така да се каже какво ще стане с тази пиеса на сцената на нашия национален театър.

Третото българско заглавие, за което ние говорим, това е пиесата, която пише Никола Русев — "Константин-Кирил Философ" ^{за култура} и евентуално ^{да поставим} сега от Комитета (ни внушават ние да бъдем онзи театър, който ще ^{и пиеса за} направи основната пиеса за Георги Димитров, за тата Георги Димитров във връзка с неговата 100-годишнина.

Ето това е ^{Такава е} насочеността ^{в посоката на} към съвременната българска драматургия. Сами виждате, че става въпрос за две нови български заглавия и ^{за} става въпрос за една пиеса, която влиза между ценностите на социалистическата драматургия, и една пиеса от нашата национална класика.

^{В репертоара на Народния театър, впрочем е} При нас винаги е присъществувала съветската пиеса. Пиесата на Арбузов ^{"Столеник"} си има своите достойнства. Аз смятам, че това е една мелодрама с целия ^и присъщ така да се каже акцесоар от средствата на самия Арбузов, пиеса, в която аз откривам и слабости, откривам и добри черти. Същевременно мисля и пак ще го кажа

пред всички — ние сме твърде затруднени да намерим наистина една
крупна творба ^{срещу} от най-новите съветски пиеси, които се създават се-
га. Това е една от тези пиеси, които имат достойнства. ^{и според нас} Нас повече
ни дава една увереност, че Леон Даниел има една трайна връзка
и интерес към драматургията на Арбузов, ^{която е непокътната} който е бил от сериозните
имена в тяхната драматургия, работи със сериозен творчески съ-
став. Това дава надежди.

Но пак казвам — надежди. Естествено ^{това} Резултатът ще бъде
присъдата.

Що се отнася до "Котка върху горещ ламаринен покрив", ни
отдавна работим върху тази пиеса. Аз ще кажа, че тя беше преве-
дена от ^{та} нашата народна артистка Иванка Димитрова. След това мно-
го работихме и върху текста. Банчо Банов ^{полагаше} специално много усилия
полежи за окончателното изработване на нейния настоящ български
литературен вариант. Това е едно от сериозните произведения на
Тенеси Уилямс.

Аз лично ^{Тенеси, с които започваме сезона,} мисля, че това са пиеси, в които няма много
действащи лица. За съжаление някои от най-добрите наши актьо-
ри не могат да бъдат включени. Но искам да кажа специално за
Кондов, ^{с него, но той е отказал} че Вили Цанков е говорил, Кондов просто сега не може да
участва поради здравословни причини. ^{мисля, както с него са се} изявили. Така каза ^{поне} Вили Цанков. Просто ви казвам какви са
обстоятелствата. Както да кажем ставаше въпрос ^{за} така за Черкелов
за основна роля и т.н., ^{но се} но се оказа, че те са заети през този
период.

Във връзка с ^{репертоара и} разпределенията мога да ви кажа, че това е
една програма, която осигурява многоаспектност на репертоарните
цели и второ, ^{с един така} мисля, че до средата на февруари ще има ^{не} три преми-
ери — нещо, което поне през последните години, едва ли е могъл
да се похвали Националният театър, че е имал. Това е истина. И

тази политика ние трябва да я осигурим.

~~Аз смятам, че е лекомислено за един такъв сериозен колектив да проваля цяла своя програма с три премиери до средата на февруари заради Юри Ангелов, дори признавайки му неговия талант.~~
като нашия и българска

~~Така преди една година ние бяхме готови всичко да провадим в нашия театър заради Велко Кънев. Известно е, че аз извънредно много го ценя.~~
всички да
към него

Разбирам, че режисьорското изкуство е суверенно изкуство. Разбирам, че ние, критиците, сме хора, които може би малко грубо навлизаме в една територия, която е светая светих. ~~И все пак, когато става въпрос за един такъв богат състав, всички го признават, че тука има наистина много сериозни творчески сили в актьорския ни състав.~~
Но също така е факт, че режисьорите обичат
свс

~~Ние предварително говорехме някъде да има даже повече дубльори. Не и не! Добре. Затова вече се съгласяваме. Тука трябва да съставим ас стана на режисьорите. Трябва да съставим, не знам какво си, има си съображения, правилно е. В края на краищата при резултата моето име няма да бъде вписано там, ще бъде вписано името на режисьора. Утре, когато нещата не станат добре, всички казват "този режисьор като основен режисьор в театъра..."~~
наистина
какви ли не съображения
и
така
и
отправен

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Първо казват театъра, после режисьора. Първо казват Народния театър, после режисьора.

~~ТАВДАР ДОБРЕВ: Естествено, когато почваме една работа, ние трябва да работим на принципа на известно доверие, щом сме ги поканили, поели сме отговорността. Но заради един Юри Ангелов сега ние, сериозни хора, общо взето, тука приближаваме или сме навършили 50 години, юбилейни, не знам какво, да проваляме три премиери и да тръгваме сега пиеска, но пиеска, както винаги е било, да си вървим, за мене това е недопустимо независимо какви и колко са високи критериите на съответните режисьори, колко~~
Така е, но извънредно
трябва да сме талеранти и в м. режисьорите
щом сме
скажем
и
са

са благородни. Аз разбирам, че техните усилия ~~сега~~ са благородни ^{но това ми значи, че трябва да изградим} нещата, които са си поставили, но не може да не намерим изход от ^{задължителна улича} подобна ситуация. Просто нямаме право пред ^и театъра, ^и пред себе си, ^и пред цялата тази политика. ^и ~~пък~~ основното е все пак тази художествена политика, тази идейна ^и политика, ~~тя политиката е винаги~~ идейна разбира се, но художествената политика, която ~~ние~~ трябва да реализираме, както ви я описвах - с български пиеси, с класика, със съвременна пиеса, с нови български пиеси, със съветска драматургия, със западна драматургия. ~~е този струва ми се твърде богат и като възможности наши.~~ ^{След февруари} По-нататък, както ви казах, ние ~~при това разпределение сега ще имаме възможност може би две пиеси~~ ^{сигурно не работи} ~~ще да поставим, защото става въпрос за средата на февруари, т.е. средата на сезона.~~ ^{та още}

През този период ~~ние~~ ще работим и на камерна сцена, ~~т.е.~~ ^с незаети актьори. ~~Ние~~ ^{след като се разбегне} ~~имаме сега един портфейл от десетина камерни пиеси и точно съобразено с това~~ ^{са} ~~кои са свободни актьори, ще направим това разпределение.~~ ^и ~~Имаме вече и тука с~~ ^и ~~др. директор~~ ^{предполагаме ги} ~~говорихме за насоченост към режисьори, да работят на нашата сцена, за камерната сцена. Т.е. има възможност много актьори да бъдат включени, да имаме една богата продукция.~~ ^{които} ^{камерна}

И какво се оказва сега? Незаменимият Юри Ангелов!

~~Аз това нещо го разбирам и същевременно ви казвам дайте~~ ^{ника} ~~да проявим едно благоразумие, да направим ако щете компромис, е цялата отговорност, макар че знам, че в изкуството не съществуват~~ ^и ~~тази дума, но аз казвам компромис, но да решим проблема. Иначе~~ ^{са} ~~общо взето ще се окаже, че ние тука всечки заедно, ще трябва да~~ ^и ~~се охарактеризираме като доста несериозни хора. Така е според мене.~~

ОЛИЯН ВУЧКОВ: Така е. Аз поддържам това, което казва Чавдар. Ние като нарочим някого в българския театър и като поч-

нем да го дъним пет години и след това го захвърлим и казваме

"защо толкова много го харесваме!"

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Извинявайте много, да ~~си~~ ^{пак трябва да се върне в} довърша. Аз да-
~~дох пример от нашия режисьорски съвет~~ ^{потенциална възможност на актьорите.} ~~ето тука е Михаил Петров.~~

Помня какви съмнения имаше ^{данн М. Петров че} от разни хора и т.н. какво ще напра-
~~ви.~~ ^{се справи с работата си в "Глунавия"} ~~Оказа се, че е прекрасно. Тука като направихме съвета, казах~~

^{изпълнението му е} ~~ме невероятно сериозно постижение. Видяхме и други.~~

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: По-широко да се гледа вече.

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Аз сега ^{върнах поглед на} гледам някои последни разпреде-
ления. Да ви кажа мене невероятно много ме тревожи, ~~вие ще кажете~~
~~нак това е смешно, че актьорите се използват по най-леката линия~~
~~характерната даденост.~~
~~той е такъв, върви, герой, герой!~~

^{през} Сега Стефан Данаилов в последните години в нашите разпре-
~~деления е непрекъснато герой.~~ ^{с времето на} ~~Ами че той е един и същ! Аз ще ви~~
~~кажа, че...~~ ^{повторение. Става предимство в новия} ~~хайде да не давам примери, но като помня Кондарев,~~
~~като помня други, ами общо взето обличаш го в костюма, той си е~~
~~все...~~ ^{сигурно.}

Добре де, ^{от това} каква полза има ^{забавно} Стефан Данаилов като творец!
Ние като театър! Докато ^{забавно} един режисьор ^{не} ~~все пак трябва да преобри~~
~~не нещо.~~ ^{за актьора, да потисне новия му интерес} ~~на таланта.~~

Сега вие казвате "глунавия Чавдар Добрев", ~~пък покажете~~
~~ме умния, ако можете разбира се, с таланти. Може би това е невъз-~~
~~можно, но това трябва да го направи един режисьор така да се ка-~~
~~же. Трябва да прави нещо невъзможно, щом е голяма творческа фи-~~
~~гура. Т.е. това преображение. То разбира се не е до безкрайност.~~
~~Ако си с нисък ръст, не можеш да бъдеш разбира се великана от~~
~~планината.~~

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: И малко риск да има, експеримент да има!

ЧАВДАР ДОБРЕВ: ^{Такава мисъл няма} Някъде по-голям експеримент. Тука непре-
~~къснато и в многото случаи се работи~~ ^{се} ~~на сигурна.~~ И какво се оказ

ва? Актърът се заковава ^{твърдо} на тази ^{си} роля, изкарва си живота на тази ^{на нежн} роля и ние ^{дълго} ^{критично} пишем "благородния герой" и т.н.

Ако Апостол Карамитев беше останал ^{в своя} на оня ^{в добрия смисъл само за романтичния} любовен репертоар, ние щяхме да говорим за добрия любовник Апостол Карамитев. Това е истината.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Досега беше Велко Кънев, сега е Юри, утре ще бъде Георги...

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Експерименти с Велко правихме.

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Просто призовавам към ^{мисълта нас} един ^{между нас} благоразумен диалог да имаме.

ГЕОРГИ САЕВ: Мисля, че при сегашното разпределение има три положителни момента, които трябва да се отчетат.

Първият това е, че се включват в репертоара на театъра вече сигурно две сериозни произведения. Това са "Зидари" и "Котката". За Арбузов разчитам на вкуса, аз не познавам пиесата, на ръководството на театъра и на Леон Даниел.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Пиесата е добра.

ГЕОРГИ САЕВ: Втори момент това е ритъмът, в който встъпва театърът и който трябва да му стане присъщ.

И третият момент това е, че се ангажират основните сили на театъра, поне голяма част от основните сили.

Тук подхвърлените имена от Юлиян Вучков към съвета, към тях бих прибавил и Черкелов, който като разсъждавам с оглед на замисъла на др. Вили Цанков, мисля, че би могло да се помисли за Драгни.

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Той беше включен, но не може. Той заминава за Германия.

ГЕОРГИ САЕВ: Аз в момента като хрумване.

Мисля, че би могло да се помисли примерно при този спор между Енчо Халачев и Леон Даниел за Венелин Пехливанов.

ЕНЧЕ ХАЛАЧЕВ: Той участвува в "Зидари".

ГЕОРГИ САЕВ: Тогава става излишно. В същност вече трябва практически да се подхожда.

ВЕНЕЛИН ЦАНКОВ: Не е много болезнено при мене. Ако това решава въпроса, тогава...

ГЕОРГИ САЕВ: По отношение на опасенията на Юлиан Вучков аз също споделям някои от тях. Но ето сега например по екраните се играе "Ах този джаз!". Вероятно по-голямата част от вас сте гледали филма. Там режисьорът, известен, награден и т.н. в Кан, е избрал актьори, които според мене също допускат еkleктика в средствата, като даденост предварително може да се говори за разностилие, обаче той ги е обединил, създал е това единство, което е необходимо при изкуството.

И двамата режисьори, които предизвикват опасенията на Юлиан, са режисьори, които винаги са експериментирали. Тука включвам и Енчо Халачев разбира се от вътрешната режисьорска труппа, от състава на Народния театър. Мисля, че предварително би трябвало да имаме пред вид, че тяхното включване в репертоара води и този момент на експеримент.

Затова аз съм убеден, като чух и др. Цанков какво виждане има за "Зидари", предполагам и Леон Даниел, Енчо вече го знае какъв замисъл има, че те ще оправдаят това разпределение. И затова какво мога да кажа освен да се присъединя изцяло към предложената от тях листа на актьори.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ: Аз мисля, че някакси много тъжно върви нашият последен художествен съвет, имайки пред вид края на сезона, тъй като мисля, че този сезон, доста тежък и голям изпит за големия състав на нашия театър, с тези няколко доста богати палитри, големи, масови и пр., не се изложи, за да бъде все едно театърът пред крах и сега как ще го вадим!

Първо, спомням си, че такива разговори относно разности-
лието на състава, това не е театър, който се е образувал преди
пет години и режисьорите да са събирали актьори, за да има един
определен стил, какъвто може да води Леон или Вили или Енчо, или
Филипов, те са съвсем различни неща, актьори бол, различни. Да
речем, когато Азарян започна да прави Распутин, също имаше та-
кива моменти на много различни първо поколения, актьори с най-
различни средства, а се оказа един прекрасен спектакъл, обеди-
нени под една режисура и един такъв сериозен автор, какъвто е
Распутин, и е едно от най-добрите представления в театъра.

Това, което сега есента направи Енчо Халачев, беше огром-
но шокиращо в тези размествания от това, което е представата по
начало на четеца и на зрителя за "Оптимистична трагедия", и не
мисля, че тези 13 човека или 14 актьори, които играят вътре, го-
нят някакво разностилие, след като общо взето това, което е ис-
кано от нас, съществува.

Сега сме в навечерието дето се казва на премиерата на
"Под игото", където е пълно от най-различни палитри актьори, ко-
кото и проф. Филипов да си ги е събирал дето се казва по типаж
да върви. Но това, за което той ни е подгонил и което иска от
нас, мисля, че до голяма степен обединява различните стилове,
ако аз имам някакъв стил или Рачко Ябанджиев има друг стил и т.
н.

Мисълта ми е друга - че явно след като се стига до все
пак един проблем, по който трябва да се замислим, относно тази
млада част на състава, тъй като тук има много млади актьори, а
в същност режисьорите не винаги ги използват, ето сега проблема
с Юри Ангелов, а се оказва, че са малко. Аз не мисля, че да ре-
чем това, което стана с Мишо в последните две години, което е
факт, мисля, че той също може да намери по-стабилно място в тези

нови неща, които се разпределят сега. Да речем един Косьо Цанев, на който първата му защитна форма е да си говори въобще текста, но аз го гледам сега Филипов го е подгонил за една емоционална сцена, която когато я прави с Любо Кабакчиев, тя става силно емоционална, което аз просто не вярвах, че той може да има емоционален заряд.

Тука има да речем Емил Джамджиев, който много малко играе в театъра. И в същност мисля, че даже не е опитван сериозно да прави нещо, с което да покаже дали този човек може или не може.

Аз мисля, че Косьо Цанев не бива да се игнорира, тъй като Косьо има и фигурата, има и данните, и дето се казва полека-лека и опит събира и при една по-яка ръка режисьорска аз мисля, че може да се извадят от него неща.

Вечният този нихилизъм, дето на никого не му се играе, не е истина. На всички им се играе и всички се вълнуват от тия идващи разпределения в нашия театър.

Освен това имал съм възможност да работя с Леон Даниел на времето във Военния театър, когато събра младежката част, която беше абсолютно игнорирана там, за "Напразните усилия на любовта" и събра общо взето различни актьори като възраст и като възможности и стана един прекрасен спектакъл, аз не мисля, че ще му бъде проблем да обедини, все пак имаме съвременен вкус всички независимо от възрастта и т.н., за да има един облик представлението, нито пък за Вили Цанков.

Просто лично аз, пък изразявам и мнението на колеги, с които съм говорил, смятам, че поканата на тези двама режисьори да направят по една постановка в нашия театър е до голяма степен и някакво обновление, и малко дето се казва преливане на една чужда кръв. Ние все това си го говорим, че световният театър

и намеси на други режисьори с по-друг вкус, с по-други изисквания действително помагат за премахването на тази летаргия, която може да обхване всеки актьор, който е в един театър и общо взето работи с едни и същи режисьори, колкото те да са интересни и добри.

Юлиян е прав да бъде по-скептичен. Може би това ще даде някаква амбиция, макар че мисля, че и режисьорите, и актьорите, и самият театър имат амбицията.

ЮЛИЯН ВУЧКОВ: Да се чуят и различни мнения. Не сме всички на едно мнение. Да не бъдем като наговорени хора.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ: Да. Достатъчен е фактът, каквото и да се опитват някои да приказват за Народния театър, че вратите на нашия театър са отворени към различни режисьори, интересни, доказали себе си. Мисля, че театралната общественост ще оцени това. Истина е. Просто и самата публика, която посещава, да бъде малко по-разнообразна. Дето се казва публиката на театър София да дойде и тука.

Затова аз не виждам защо трябва да има толкова тъга. Действително проблемът е голям на Енчо, прав си, защото ако там няма котка ... Навремето мисля, че пиесата не стана, защото котката беше бременна, което също говори, че много млади жени има, но котки са малко.

Просто апелирам поне за тази роля на Бриг, прекрасна роля наистина, може да се опита и Косьо Цанев. Все пак е учил, но мисля, че това момче има развитие в тези години.

Разбира се това, което дава авторът като физика и пр. и про., това е важно, но в края на краищата какво значение ще получи пиесата.

Мисля, че Мишо също по-активно трябва да влиза работа този сезон.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Аз много моля да ме извините, но аз трябва да тръгвам, часът е 3 и 15. Др. Чавдар Добрев ще ръководи заседанието. Моля ви най-сериозно да се отнесете към работата.

И понеже това е последното заседание, на всички присъстващи пожелавам приятна ваканция.

Премииите ще получите. /Веселост/
/Дико Фучеджиев напуска залата/

ПРЕДС. ЧАВДАР ДОБРЕВ: Др. Рачко Ябанджиев има думата.

РАЧКО ЯБАНДЖИЕВ: Аз искам просто с едно изречение да подкрепя това, което каза Стефан Данаилов.

Специално за Юри аз не виждам защо трябва да има такъв голям спор. Мисля, че би могло да се включи в този спор и да се сложи на едното място Юри, да се сложи Косьо Цанев и просто искам да подкрепя това, че той действително от роля в роля расте в зависимост от подхода към него, от режисурата и т.н. Аз ^{съм} свидетел, играх с него в "Унижените и оскърбените" и го виждах как от представление в представление той се развива, подлежи на развитие и може да се покаже и в по-друга светлина.

Така че би могло да се сложи на дневен ред и да се разисква този въпрос.

ГЕОРГИ ЧЕРКЕЛОВ: Аз бих искал да кажа, ако мога да бъда полезен, че ми се струва следното. Отдавам значимото и истината в думите на Юлиан, но сериозно да обсъждаме въпроса за актьорски разностилие в тези разпределения ми се струва не е професионално, защото това значи да изразяваме общото си безпокойство от разностилието в целия ни театър в страната.

ЮЛИАН ВУЧКОВ: Ами изразяваме го.

ГЕОРГИ ЧЕРКЕЛОВ: Но ние можем да предприемем нищо освен да съберем горе-долу дето си приличат артисти от цялата страна

и ще се получи една трупичка от двайсетина души. Би могло струва ми се.

Понеже това не е възможно, единственото, което и ти казва, и няколко души повториха, това е да вярваме, а ние вярваме, мисля, че няма такъв присъстващ, който да не вярва, на професионализма и на естетическите качества на режисьорите, които сме поканили. Говоря за гостите, разбира се и за нашия режисьор Енчо Халачев.

Проблемът, който в същност изкочи като най-наболял - за повтарящото се действащо лице, не вярвам, че може да спре общите ни намерения да се работят пиесите успоредно. Няма да се обиди Енчо, ако кажа, че все пак принципът е такъв: първо, единият е гостенин и второ, пиесата като ред е с предимство. И някак си вярвам, че може да се реши и даже не с компромис. От тази възраст актьори имаме избор и като повтарям, че всичко в крайна сметка е в ръцете на режисьорите, не виждам проблем, който може да ни спре и да го обсъждаме дълго.

Това е, което исках да кажа.

КИРИЛ КАВАДАРКОВ: Какво е положението с Мариус - той няма ли да си доснима тази есен и ще се включи ли в репетициите?

ЧАВДАР ДОБРЕВ: В момента да не поставяме така въпроса за Мариус. Мариус е разпределен в тази роля. Всеки може да се разболее и т.н.. Той не е поставял досега въпрос пред нас. Сега е поставен въпрос от Черкелов за себе си. Ние сега в момента не можем да обсъждаме този въпрос.

Иначе по другия въпрос, Кавадарков. По-обща въпроси, Кавадарков.

КИРИЛ КАВАДАРКОВ: Сега понеже има нова драматизация на "Зидари", аз познавам оригиналното произведение, аз не знаех всичко какво ще бъде. Вероятно ще бъде много интересно. Не поз-

навам пиесата в новия ѝ вид.

Плашещо е произведението на Петко Тодоров. Може да не е голямо и въпреки това е плашещо по ред причини. Аз говоря свършено конкретно само за него. Тази жертва, тези неща са много страшнички, убийството там на момичето, на Рада. Страшничко е произведението и се надявам, че в новия вариант ще има една по-друга канализация, ще има някакво по-друго решение, не като в автора.

ВАЛЕНТИН ЦАНКОВ: По-радостно да умре, по-светло да умре!

КИРИЛ КАВАДАРКОВ: Не, може да се намери нещо друго.

ПРЕДС. ЧАВДАР ДОБРЕВ: Моля по този въпрос, който сега трябва да го решим - разпределението.

КИРИЛ КАВАДАРКОВ: Трупата е свързана здраво. Аз познавам пиесата на Арбузов. Слава богу прочетох я. Не знам защо я нарича мелодрама. Тя е пастелна история, хубава. Ще има интерес към нея според мене.

Мисля, че разпределението е точно на госта-режисьор.

А по проблема за Юрката аз пък съм един такъв, който пък не познава пиесата на Тенеси Уилямс. Не знам как може да се замести той там. Така че по най-болезнения въпрос съм абсолютно бос.

БАНЧО БАНОВ: Аз искам да направя само едно такова предложение. Както казваше Валери Петров, изкуството е компромис. Мисля, че един вариант е да се споразумеят двамата режисьори за ролята да имат двама изпълнители. Т.е. ролята на Бриг да има дубльор и ролята на Турковски да има дубльор. Може да кажете, че това е някакво съвсем компромисно решение...

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Не Турковски, Денис.

БАНЧО БАНОВ: Да, Денис. За да може все пак да се репетира на едното място и на другото място.

ГЕОРГИ ЧЕРКЕЛОВ: При тази слаба храна Юрката да уморим!
/Веселост/

БАНЧО БАНОВ: Ако питате мене, аз смятам, че Юрката, който е един великолепен актьор, че той е прекалено мек за ролята на Денис. В ролята на Денис има една външна острота, има предизвикателно хулиганство. На мене ми се струва, че Юрката е прекалено мек за тази роля, докато по се пасва към Бриг. Това е личното ми литературно мнение. Аз от театър, от разпределение не разбирам.

Не знам вижданията на Леон, те са разбира се много по-точни, той е творецът, но когато аз четох пиесата, на мене ми се струваше, че един от вицовете в нея е контрастът между това драстично, едно момче, което като че ли живее пет за четири, не го интересува нищо, което носи тази вечна руска душа. И обратният фалц, ако мога така да се изразя, в ролята, примерно на мене би ми бил по-интересен.

Но това са разбира се чисто литературни виждания и не искам да се бъркам.

ПРЕДС. ЧАВДАР ДОБРЕВ: Извинявайте, аз само искам с един друг въпрос малко да разширя темата. Един въпрос имам към другарите, които се изказаха. Смятате ли ^{се} Маргарита Дупаринова, една прекрасна ^{по своята} в същност актриса, колос на нашия съвременен театър, че ще се ["]вързва като съпруга на Стефан Гецов в образа на Старата. Тя носи натура, носи фактура, но ще ^{излизи ли да} старее ли? Питам просто. Вие по-добре можете да прецените.

ОБАЖДАТ СЕ: Към режисьора.

ПРЕДС. ЧАВДАР ДОБРЕВ: И към режисьора, разбира се, ми е въпросът. На първо място към режисьора.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Щом съм я сложил, мисля, че се вързва.

ПРЕДС. ЧАВДАР ДОБРЕВ: Други кои имат бележки?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Струва ми се, че в последните години от развитието на нашия театър идването на различни режисьори, пък и работата на щатната режисура, нека споменем тука и Мирски, и Бениеш, приучиха тази труппа с огромна лекота и без особени проблеми да сеадаптира към естетическите изисквания на режисьорите. Така че при една по-силна режисьорска воля ми се струва, че не е толкова страшен проблем обединяването ансамболово на труппата, особено при така направените разпределения, както ги чуваме днес. Това са талантиливи хора, имат огромен опит и жанрово разнообразие и ми се струва, че дори тази характерност, която се чете в разпределението на Вили Цанков и тези мисли, които той тука направи като предисловие към бъдещата си работа за едно трагическо внушително звучане на "Зидари", ми се струва, че няма никакво противоречие между едното и другото, защото в края на краищата трагедията няма да бъде игра на състояние и на лирика, а ще тръгне именно от тази характерност на съвременния актьор, която е просто необходима дори и за трагедията, дори и за романтичната комедия, за да бъде днеска съвременна това нещо при един действителен режисьорски прочит.

Така че приемам разпределението на "Зидари".

Лично аз съм от хората, които харесват последната пиеса на Арбузов. Считам, че този така наречен от съветската критика на шега, но шега, в която има много истина, "женски драматург", действително в едни теми, които са колкото вечни, толкова и непреходни - за любовта и за човешката нравственост и достойнство и в тази пиеса има своите завоевания големи, защото темата на спомена, това, че човек приживе за най-близките си се превръща в спомен, е една тема, която не е само на пръв поглед на мелодраматичен ефект, а това е тема, която позволява да се даде и една социална преценка за редица решения наши в живота, а в същото

от спора, който е възникнал тука между Халачев и Леон Даниел за Юри Ангелов, ми се струва, че театърът има възможност за едно разнообразно и богато решение на този образ в младежката труппа на театъра.

Предполагам, че др. Леон Даниел не познава Емил Джамджиев и надали го е гледал в "Когато гръм удари", затова е може би по-трудно да се говори на тази тема. Но той също вярвам ще намери мястото си в едни доста интересни мъжки задачи, които ще има долу репертоарът ни на малката сцена, но това е един актьор също остър, експресивен дори, ексцентричен в психологическото си майсторство. Не са толкова опитни може би като професионализъм все пак Юри Ангелов е минал и през кинематографията много повече като опит, но ми се струва, че др. Леон Даниел, след като преобразав онези великолепни постановки на Музикалния театър онези певци, които не са драматически артисти, особено в мюзикъла му "Човекът от Ламанша", няма да има никакви проблеми с тези кадърни, талантливи наши млади творци в театъра.

Що се отнася до разпределението на Енчо Халачев за ролята на Бриг специално, след като той имаше едно разпределение преди две години и го е носил дълго, дълго време със Стефан Данаилов в ролята на Бриг, и така мъчително търси неговата замяна с Юри Ангелов, на мене ми се струва, че от тука нататъка би било вече малко фатално подмяната и на този изпълнител за самото режисьорско решение.

Може би, другарю Даниел, съм малко субективна в случая, но просто апелирам към един допълнителен размисъл и оглеждане на тези действително талантливи деца, които са тука в театъра, които могат да бъдат центрове, доказали са го.

ЛЕОН ДАНИЕЛ: Мисля, че е време и аз нещо да кажа. Вижте какво. Този вариант, върху който няколко пъти няколко души гово-

рят, не е вариант, не е туй, което е предложил Арбузов. Арбузов предлага едно наглед безцветно същество в Денис, едно безинициативно, безволево същество, което прави белите си, на което белята му е, че приказва. Други бели не прави. Това е продължение на някаква лермонтовска работа, на някакъв лермонтовски студен огън, който не пари, в който скандалът му е в приказките. И ударът, който той получава, е именно "хайде, направи скандал". Ударът от тази жена. Това е едно много типично руско и според мене разпространено и при нас явление не на бурни хулигани, а на тихи, отчаяни хора, които наричат себе си хулигани. То е съвсем друга история.

Аз познавам горе-долу Цанев и той ми харесва, допада ми. Той е много приятен актьор. Но на него тази характеристика ще му се изплъзне, защото не е негова работа.

ПРЕДС. ЧАВДАР ДОБРЕВ: За Михаил Петров ставаше също въпрос.

ЛЕОН ДАНИЕЛ: Разберете, това са все черни момчета. Черни момчета! Тука единственият така да се каже студен, студено излъчване може да се извади от този актьор. А на мене ми се иска това да е първото впечатление, а не първото впечатление да е човек, който чупи джамове. Напротив, мързи го да си вдигне ръката. Той се прави на дворянин непрекъснато, на московчанин. Той е съвсем на друга посока и затова бих искал да ви бъде ясно, че аз се спрявам не на един опитен актьор, за мене той е почти толкова опитен, колкото и другите млади. Може да е играл повече, вие го познавате по-добре. Той е толкова опитен, колкото останалите. Той има това излъчване, което на мене ми се струва е необходимо за тази странна роля и което в течение на пиесата трябва да се чути и да се окаже, че под този лед има други неща - гори огън истинен. Но то е допълнително.

Това исках да ви бъде ясно, за да не говорите за вашия вариант. Да е ясно, че има друг вариант от моя страна.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: И аз бих искала да се изкажа.

Много е хубаво според мене да се разпределят едновременно трите пиеси. Просто даже само заради това, че една голяма част от състава ще знае какво му предстои да работи през сезона.

Очаквах колегите да се изкажат по един проблем, по който не се изказаха може би защото ги няма жените от художествения съвет, и именно затова се изказвам, защото се чувствам задължена да говоря по този въпрос. Савата нещо каза, обаче не можах да разбера какво каза.

Никак не се съмнявам, че много са мислили, умували, търсили именно да намерят един вариант на двойни състави за съветската пиеса и на американската пиеса. Знам как се разсъждава в такива моменти и защо се отхвърлят двойните състави. Затова не искам да говоря. Но така или иначе даже с компромис ми се струва, че има смисъл да се помисли пак за това, защото ако си спомняте "Последен срок" също доста трудно се приеха двата състава, а се оказа, че и двата състава бяха на еднакво високо равнище.

Конкретно примерно предлагам да се помисли за ролята на съпругата и за Виолета Минкова, за ролята на Шурочка, макар и компромис, по-млада - Адриана Андреева. Много моля и колегите да помислят за други предложения. В момента не мога да направя други.

ЕМИЛ СТЕФАНОВ: Аз лично считам, че театърът прави добре, като започва с това паралелно разпределение на тези три пиеси, пуска тази режисьорска тройка да мъкне нашата шейна напред. Считам, че това е едно особено достойнство на репертоара ни за догодина, защото при всички случаи ще създаде едно съревнование, ед-

но благородно съревнование, един благороден стремеж всеки един от режисьорите да покаже възможно максимална педагогическа подготвеност, художествена подготвеност и да защити идеите и схващанията си.

Това ще се отрази благоприятно и на трупата, защото трябва да ви кажа, че на тази трупа малко ѝ додеа да се подчинява на характери и вече е време да се подчинява на концепции.

Прав е др. Вучков да се тревожи за стилистиката на тези спектакли. На мене ми се струва, че той искаше да каже степен на дарба, степен на интелектуално развитие на нашата трупа и на отделните изпълнители, а по-малко за стилистика, защото считам, че и у тримата режисьори има възможност да обединят, да уеднаквят, да създадат стилистика. И в тази посока може би ще бъде тяхната първа задача и първият проблем.

Лично аз съм респектиран от тази режисьорска тройка, от нейното разпределение и считам, че ще се получи някакъв резултат. Но все пак да се плашим, да се размахва един максималистичен байрак, шик, не бива. Това може да ни спре.

При всички случаи това е една заплаха за нас, защото трупата ни преживява тази криза. Старото поколение си отиде вече, ново се появява, със средното имаме още несработване и разнобой и ето на утвърдени, умни режисьори в капацитет могат да помогнат в случая на тази трупа да добие свой стил - единен, солиден. Това трябва да бъде борба на целия наш колектив. Мисля, че затова така постъпва сега ръководството в момента, като прави това тройно разпределение.

Бих се присъединил към това да препоръчам, ако може да се помисли още непременно да се дублират още роли, за да можем да обхванем повече хора, да подсигурим спектаклите. Ако това е необходимо, даже, тука няма нищо неудобно, нека съответно да се

помисли за възмездяването на режисурата в тази допълнителна извънредно трудна работа, но това се налага. Нашите програми почват да приличат на седмичното то то понякога - задраскани, паднали спектакли, заменени с други. Статистиката от преди няколко години, не за миналата, не я знам, но беше почти 30 % от годишната програма променена. Трябва да се борим много енергично с това. А един от начините е осигуряването с втори, па и с трети състави на по-малки роли. Ако може това да се направи, ще бъде много добре, много благородно. Трупата ще го приеме.

Аз искам обаче да избягаме решаването на женския проблем, а да решаваме кадрови проблем, защото е много опасно, ако започнем да говорим жените, та жените, та жените в художествения съвет, та жените в трупата, та жените еди къде си. Става дума за творческа ангажираност.

Това имам да кажа.

ВАСИЛ СТОЙЧЕВ: Аз не исках да говоря, защото достатъчно много говорихме от татък, но явно е, че трябва да се кажат някои неща, които може и да се повторят. Там аз направих едно предложение, но се оказа, че е невъзможно - да се размени мястото на постановките, да излезе първо съветската, след това "Зидари", за да се освободят актьорите, които са необходими за "Котката" като Юри Ангелов, и тогава нямаше да има този проблем за него, защото така и така ние, въпреки че се правят разпределенията на трите пиеси, на практика ще се окаже, че е невъзможно на Енчо Халачев да почне сега паралелно работа и да излезе януари или февруари. Той ще излезе неминуемо след като излезе, ще започне поне, първата постановка. Излезе ли първата постановка, съветската, тогава му се освобождава Юри Ангелов. Но се оказа, че това е невъзможно, защото режисьорите си имат пък друг график на работа и те са ангажирани.

Това беше първото.

Второто. На мене ми е много странно, че целият ни съвет и режисьорският, и художественият - се превърнаха днеска да обсъдат една единствена точка - заменим ли е Юри Ангелов или не и как да го разделим в двете постановки.

Уважавам много желанието на Вили Панков да се съобрази и да освободи който и да е актьор от "Зидари", ако пречи...

ВИЛИ ЦАНКОВ: А, не чак толкова който и да е!

ВАСИЛ СТОЙЧЕВ: Не, от тези, които бяха предложени като втори изпълнители, да се вземат от Леон Даниел или от Енчо Халачев. Но се оказа, че и това не е въпросът, който ще доведе до решението.

Повдигнах там също така въпроса без да се променя срокът на излизането на постановките, без да се удължава този срок тази размяна, която я предложих, тя би ни помогнала да се решат и други въпроси като двойните състави и изключително женският втори състав, да се работи по-спокойно без това напрежение непременно гонейки сроковете, ние се блокираме и тогава минаваме на вариант непременно един състав, за да може да излезе. А в момента, ако съществува някакъв тревожен проблем в цялата трупа, той е именно от това, че репертоарът е повече мъжки тази година и жените са в по-неизгодната позиция.

Оказа се, че двойни състави при такова разпределение, когато се разпределят три пиеси, е невъзможно да се направят поради това, че се правят и главно героят и героините са на възрастта, в която всичките са ангажирани в трите постановки. Остават актриси от по-възрастното поколение, но там, където са възможни тези двойни състави, те са сложени и ги има.

Биха могли да помислят режисьорите за някои от ролите и вероятно това до есента сигурно ще стане - поне няколко актрис

да влязат още и няма да е фатално, и няма да е компромисно.

Що се отнася до това, което др. Вучков каза, колкото има правда в това, аз толкова го приемам и като шега изказването му и бих предложил нещо друго, ако той е готов - да направим някаква конференция или творческа среща и да се засегнат и тези теми и проблеми, които той повдига за състоянието на трупата на Националния театър.

Аз не мисля, че ние трябва да задължим и да смятаме, че сега разнобоят е такъв страшен. Съставът на театъра не се е формирал в продължение на една-две години, той се е формирал в течение на много години и носи положителните качества на създаването на една трупа и отрицателните.

Има и още много други кадрови проблеми, които не е мястото сега да се засягат и решават, нито пък щеше да решат. Има си и вечни проблеми в театъра, те ще си останат и ние няма нужда да търсим нашите гост-режисьори да решат и тези проблеми.

Не смятам, че има някакво разностилие, такова пагубно и страшно, в разпределението на Вили Цанков в пиесата, която бе цитирана - "Зидари", поне той предимно за нея говори, че тези актьори не могат да се сработят и да бъдат изградени като един колектив. Още повече познавам мисля добре работата на Вили Цанков и знам, че той от недостатъците на някои актьори прави качества.

Не мисля, че е фатален случаят, който днеска ни занима толкова много - участието на Юри Ангелов, за да не се пусне разпределението на трите пиеси. Затова предлагам конкретно да се обяви разпределението, като се обяви Юри Ангелов и в третата пиеса с поръчението за Енчо Халачев до есента, до октомври, ако щете и до ноември, той да си осигури до началото на почването на репетициите и втори човек за тази роля. В краен случай имаше и

предложение за външен човек. Ако той толкова смята, че не може да намери човек в трупата на Националния театър за втори изпълнител на тази роля, да си вземе актьор, който той намира за добре.

Аз също поддържам изцяло предложението на Стефан Данаилс и на колегите, които се изказаха, за Константин Цанев и мисля, че той би могъл да играе и на едното, и на другото място. Но едно от компромисните неща е да се дадат ролите и на двамата. Но ако и това не стане, да се пусне разпределението така, както е, да се започнат "Зидари" и "Споменът" с това разпределение, а допълнително Енчо Халачев до момента на започването да си реши въпроса за изпълнителя на ролята на Бриг.

МИХАИЛ ПЕТРОВ: На мене ми направи впечатление в разпределението на др. Леон Даниел, че една от централните роли беше поверена на две изпълнителки – на Валя Гиндева и на Добринка Стекова. Това го казвам в подкрепа на изказването на Николина Лекова, т.е. щом за една от големите роли може да има две изпълнителки, в последствие вече се оказа, че Валя е необходима в "Котката" и падна, но принципно значи може да се работи в два състава.

Струва ми се, че почти във всички женски роли в "Споменът" съвсем спокойно, другите роли са по-малки и по количество, биха могли да бъдат заангажирани и други актриси от театъра.

ЛЕОН ДАНИЕЛ: Знаете ли колко време имам на сцената?

МИХАИЛ ПЕТРОВ: Не, не ви знам срока.

ЛЕОН ДАНИЕЛ: 28 репетиции.

ПРЕДС. ЧАВДАР ДОБРЕВ: Другари, може да ви дадем още пет-шест.

ЛЕОН ДАНИЕЛ: Аз не мога да приема.

МИХАИЛ ПЕТРОВ: Аз ви разбирам. Просто накара ме обстоятелството да се изкажа по този повод, че вие сте дали на една

роля две изпълнителки. Дали ще бъде на една или на три... Но в крайна сметка това са си ваши проблеми и вие ще си ги решите.

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА: Моля, извинявайте, аз закъснях, защото два пъти се смени часът и просто аз имах една официална среща която беше насрочена от по-рано, която не можех да пропусна и затова така се случи.

Интересува ме разпределението. Аз играя ли нещо при вас?

ЛЕОН ДАНИЕЛ: Да.

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА: Да не е Шурочка?

ЛЕОН ДАНИЕЛ: Да, Шурочка.

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА: А, не искам да играя. Искам точно това да кажа. Шурочка не е задача, която може да ме задоволи. Аз предполагах, че ще ми я дадете. Много ви благодаря, но тази роля аз няма да играя. Аз ви уважавам като режисьор, вие го знаете, но това не може да ме задоволи като задача за един сезон, след като цял сезон нищо не съм играла. Предпочитам нищо да не играя.

Това исках само да кажа. И за да си нямаме после разпръвки, неприятности и такива работи, просто предварително ви го казвам, че няма да играя тази роля.

ПРЕДС. ЧАВДАР ДОБРЕВ: Благодаря.

Някои други другари да искат да кажат още нещо?

Ако няма други изказвания, аз предлагам така. Ние приемаме разпределението със следните условия - след нашия художествен съвет да упълномощим режисьорския съвет да остане и да уточни проблема за Юри Ангелов и проблема, който постави др. Таня Масалитинова.

ТАНЯ МАСАЛИТИНОВА: Категорична съм.

ПРЕДС. ЧАВДАР ДОБРЕВ: Да, разбирам ви, основателни са мотивите. Сега ние просто трябва да решим проблема, да се упълномощи режисьорският съвет.

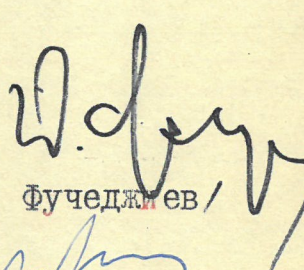
И второто, другарят директор ме упълномощи да направя такова изявление - че есента още през септември с разпределението на камерните пиеси, ако нашите актьори, които могат да влязат в работа ~~дето се казва~~, допълнително с активна намеса на ръководството да бъдат обсъдени за участие в тези постановки. Но това е вече след разпределението на пиеси на камерната сцена. Това е вече вторият етап.

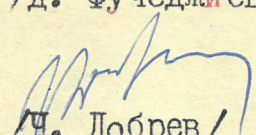
С това закривам заседанието.

Моля режисьорският съвет да остане тук.

/Закрито в 15,40 часа/

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩИ:

/Д. Фучеджиев/

/Н. Добрев/

СТЕНОГРАФ:

/Л. Лазов/